

Rok seznamování se s událostmi a osobnostmi 20. století

leden 2017 Měsíc úmrtí Jana Palacha a zveřejnění Charty 77 – měsíc občanského vzdoru

Významné historické události:
16. ledna 1969 se v horní části pražského Václavského náměstí polil hořavinou a zapálil dvacetiletý student Jan Palach. Svým činem protestoval proti vstupu velké Varšavské smlouvy do demokratického Československa.
19. ledna svým zraněním podléhal. Ve dnech 6. a 7. ledna 1977 byl zveřejněn text Charty 77. Toto prohlášení kritizovalo nedodržování lidských a občanských práv v našem státě. Lidé, kteří Chartu 77 podepsali, byli tehdejšími režimem pronásledováni a někteří i vězněni.
Významné dny a svátky: 1. ledna – Den obnovy samostatného státu – V roce 1993 vznikla samostatná Česká republika.

únor 2017 Měsíc narození Jiřího Šiltra a Jana Wericha – měsíc humoru?

Významné historické události:
V únoru roku 1904 začala rusko-japonská válka, která použitými zbraněmi a válečnou taktikou předznamenala 1. světovou válku.
6. února 1925 se narodil písničkář, herec, spisovatel a kritik nastupujících totalit; zakladatel Osvobozeného divadla Jan Werich.
15. února 1924 se narodil jeden ze zakladatelů divadla SEMAFOR Jiří Šiltr. Tento milovník humoru a života zemřel dva dny po Vánocích o 45 let později.
25. února 1948 Komunistická strana Československa v čele s Klementem Gottwaldem získala moc v tehdejší Československu.

březen 2017 Měsíc narození filosofa T. G. Masaryka a spisovatele Karla Poláčka – měsíc knihy

Významné historické události:
7. března 1850 se narodil filosof, pedagog a první československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk.
22. března 1892 se narodil spisovatel Karel Poláček, který nám přiblížil život v první republice knihou „Bylo nás pět“.
14. března 1939 vzniklo samostatné fašistické Slovensko. 15. března obsadila české území německá armáda a o den později 16. března byl vyhlášen Protektorát Čechy a Morava. Zanikla tak druhá československá republika.

duben 2017 Měsíc materiální pomoci poválečné Evropě, obletu Země a Černobylu – měsíc technologií

Významné historické události:
12. dubna 1944 se narodil bankovník, přírodovědec a dlouholetý kritik dění v komunistickém i postkomunistickém Československu Karel Kryl.
3. dubna 1948 byl kongrem USA přijat plán na pomoc válkou poničené Evropě. Pomocí Marshallova plánu nakonec díky politickému rozdělení světa přijala peníze západní Evropa.
12. dubna 1961 vystoupal dvacetiletý sedmiletý Yury Gagarin v kosmické lodi Vostok 1 do vesmíru. Oběť Země mu trvalo 108 minut.
26. dubna 1986 došlo k výbuchu čtvrtého reaktoru jaderné elektrárny v ukrajinském Černobylu. Důsledkem havárie byly mnohastranné ztráty na lidských životech i vážné zdravotní dopady na obyvatelstvo a to i daleko za hranicemi Ukrajiny.
Významné dny a svátky: 14. duben – Velký pátek; 17. duben – Velikonoční pondělí.

květen 2017 Měsíc Hurvínka a spuštění televizního vysílání v Československu – měsíc lidové zábavy

Významné historické události:
2. května 1946 představil český loutkář Josef Skupa publiku poprvé loutku Hurvínka.
8. května 1945 Německo podepsalo bezpodmínečnou kapitulaci. V Evropě končí válka a může být započata obnova Československa.
Od druhé poloviny května 1945 je ze svých domovů v českém pohraničí mnohdy valmi brutálně vyhnáno německé obyvatelstvo.
1. května 1953 bylo u příležitosti oslav Světlu práce v tehdejší Československu poprvé spuštěno vysílání televize.
Významné dny a svátky: 1. května – Svátek práce; 8. května – Den vítězství

červen 2017 Měsíc sarajevského atentátu, hejdrichůvých a Milady Horákové – měsíc politických vražd

Významné historické události:
28. června 1914 dvacetiletý bosenský Srb Gavrilo Princip v Sarajevu zastřelil rakouského následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este.
4. června 1942 zemřel na následky atentátu zastupující říšský protektor Reinhard Heydrich.
27. června 1950 byla po vykonstruovaném politickém procesu v pražské pankráčské věznici popravena politička Milada Horáková.

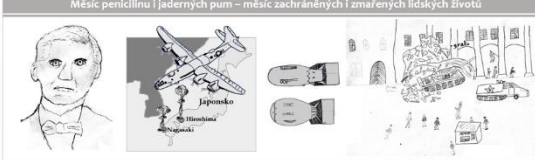
červenec 2017 Měsíc, ve kterém začala 1. světová válka a schylovalo se k válce jaderné

Významné historické události:
28. července 1914 vyhlásilo Rakousko-Uhersko v čele s Františkem Josefem I. válku Srbsku. Vinilo ho z podílu na smrti následníka trůnu.
12. července 1962 začal Sovětský svaz stěhovat na Kubu jaderné hlavice. USA se cítily bezprostředně ohroženy. Svět byl blízko jaderného konfliktu.
Významné dny a svátky: 5. července – Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje; 6. července – den spálení mistra Jana Husa

srpen 2017 Měsíc penicilínu i jaderných pum – měsíc zachráněných i zmařených lidských životů

Významné historické události:
6. srpna 1881 se narodil Alexander Fleming, vědec, který dal světu penicilin. Od roku 1943 již penicilin zachraňoval vojáky na frontách 2. světové války.
6. a 9. srpna 1945 svrhla americká letadla dvě jaderné pumy na japonská města Hirošimu a Nagasaki. Bombardování přineslo smrt okolo čtvrt milionu lidí.
V noci z 20. na 21. srpna 1968 vystoupily armády států Varšavské smlouvy na území Československa a ukončily v ní naši země probíhající demokratické procesy.
Významné dny a svátky: 1. srpna – Den českých a moravských zemských států

září 2017 Měsíc Mnichovské dohody a začátku 2. světové války – měsíc stmívání v Evropě

Významné historické události:
3. září 1893 se narodil konstruktér automobilů Ferdinand Porsche, který stál u zrodu „lidového vozítka“ Volkswagen v nacistickém Německu.
V noci z 29. na 30. září 1938 podepsali v německém Mnichově představitelé Německa, Itálie, Velké Británie a Francie dohodu, která naroužovala Československu, aby podstoupilo své pohraniční území Německu.
1. září 1939 napadla německá armáda Polsko. 3. září vyhlásily Německo válku Francii a Velké Británii. 9. září napadl z východu Polsko spojencem Německa Sovětský svaz. Rozpoutalo se tak 2. světová válka.
Významné dny a svátky: 28. září – Den české státnosti

říjen 2017 Měsíc, kdy vzniklo Československo a začala Velká hospodářská krize – měsíc zisků i ztrát

Významné historické události:
31. října 1899 začala válka mezi holandskými osadníky (Báry) a Brity, kteří toužili po rozšíření svého koloniálního panství. V této válce byl zřehován a využíván koncentrační tábory pro rodiny bojujících Báry.
Na konci 1. světové války se rozpadlo Rakousko – Uhersko. 28. října 1918 vznikla jako jeden z nástupnických států Československá republika.
24. října 1929 se prudce propadla cena akcií na newyorské burze. Touto událostí začala v USA i v Evropě velká hospodářská krize.
Významné dny a svátky: 28. října – Den vzniku samostatného Československa

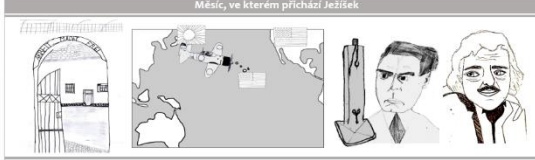
listopad 2017 Měsíc VRSR a Sametové revoluce – měsíc nástupu a pádu komunismu – měsíc převratných změn

Významné historické události:
2. listopadu roku 1919 usazení ruskí komunisté v čele s V. I. Leninem obsazeny státní převrat. Začala občanská válka v Rusku a formování jednoho z nejvlivnějších totalitních režimů. Podle v Rusku tehdy platného julianského kalendáře se psal 25. říjen.
11. listopadu 1918 v rsoo podepsali zástupci centrálních mocností bezpodmínečnou kapitulaci. 1. světová válka tak skončila porážkou Německa a jeho spojenců.
16. listopadu 1939 byl na protifašistické demonstraci zabit student Jan Opletal. 17. listopadu téhož roku byly uzavřeny české vysoké školy.
17. listopadu 1989 proběhly v tehdejší Československu studentské demonstrace, které vedly k pádu komunistického režimu.
Významné dny a svátky: 17. listopad – Den boje studentů za svobodu a demokracii

prosinec 2017 Měsíc, ve kterém přichází Ježíšek

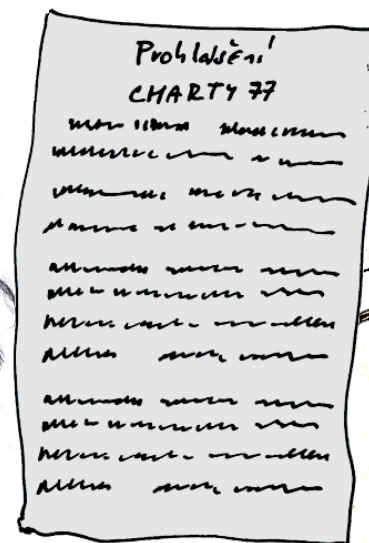

Významné historické události:
Na přelomu listopadu a prosince roku 1941 začaly do Tereziína přicházet první transporty židovských vězňů.
7. prosince roku 1941 rozpadla japonské letectvo americkou námořní základnu Pearl Harbor. USA byly vtaheny do 2. světové války.
3. prosince 1923 čeští komunisté popravili svého generálního tajemníka Rudolfa Slánského. Zemřel na obědobné šibenici jako opoziční politik a kritika komunistické politiky Milada Horáková o dva a půl roku dříve.
26. prosince 1949 byl divádem, dramatik, vězeň svobodní a autor Charty 77 Václav Havel zvolen prezidentem Československé socialistické republiky.
Významné dny a svátky: 24. prosinec – Štědrý den; 25. prosinec – 1. svátek vánoční; 26. prosinec – 2. svátek vánoční

Kalendář volně navazuje na učebnici, která na naší škole vznikla v roce 2016. Autory obrázků jsou většinou žáci naší základní školy.

Měsíc úmrtí Jana Palacha a zveřejnění Charty 77 – měsíc občanského vzdoru

Významné historické události:

16. ledna 1969 se v horní části pražského Václavského náměstí polil hořlavinou a **zapálil** dvacetiletý student **Jan Palach**. Svým činem protestoval proti vstupu vojsk Varšavské smlouvy do demokratizujícího se Československa. **19. ledna** svým zraněním **podlehl**.

Ve dnech **6. a 7. ledna 1977** byl **zveřejněn text Charty 77**. Toto prohlášení kritizovalo nedodržování lidských a občanských práv v našem státě. Lidé, kteří Chartu 77 podepsali, byli tehdejším režimem pronásledováni a někteří i vězněni.

Významné dny a svátky: 1. ledna – **Den obnovy samostatného státu** – V roce **1993** vznikla samostatná Česká republika.

1900														1969							1977									
ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

únor 2017

Měsíc narození Jiřího Šlitra a Jana Wericha – měsíc humoru?

Významné historické události:

V únoru roku 1904 začala **rusko-japonská válka**, která použitými zbraněmi a válečnou taktikou předznamenala 1. světovou válku.

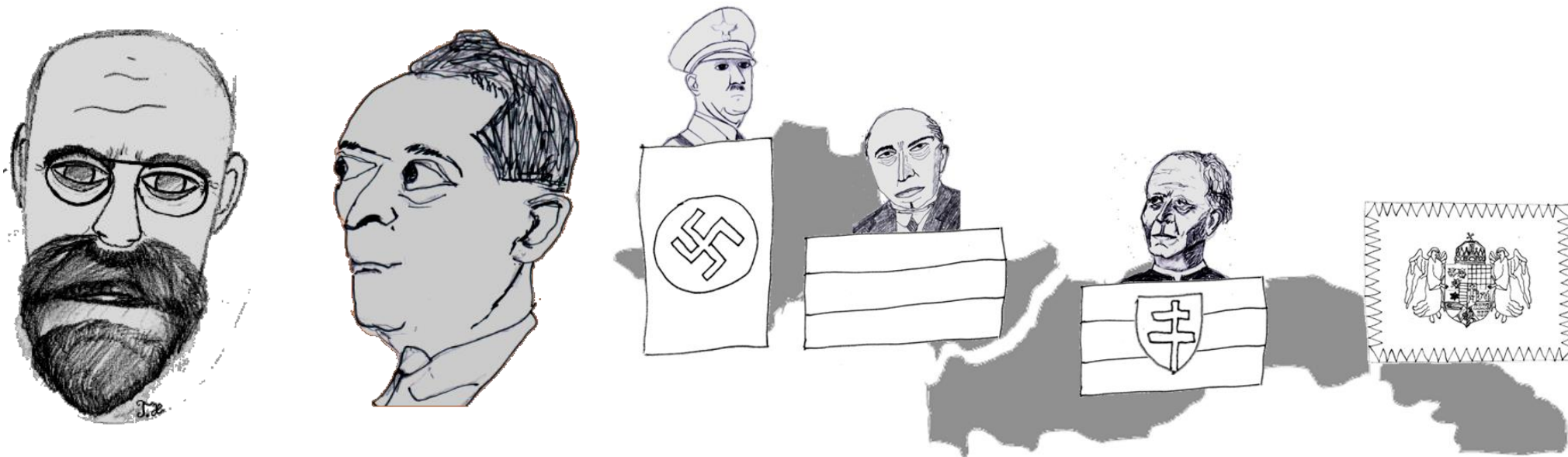
6. února 1905 se narodil písničkář, herec, spisovatel a kritik nastupujících totalit; zakladatel Osvobozeného divadla **Jan Werich**.

15. února 1924 se narodil jeden ze zakladatelů divadla SEMAFOR **Jiří Šlitr**. Tento milovník humoru a života zemřel dva dny po Vánocích o 45 let později.

25. února 1948 **Komunistická strana** Československa v čele s Klementem Gottwaldem **získala moc** v tehdejší Československu.

1904							1905							1924							1948									
st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	1	2	3

Měsíc narození filosofa T. G. Masaryka a spisovatele Karla Poláčka – měsíc knihy

Významné historické události:

7. března 1850 se narodil filosof, pedagog a první československý prezident **Tomáš Garrigue Masaryk**.

22. března 1892 se narodil spisovatel **Karel Poláček**, který nám přiblížil život v první republice knihou „Bylo nás pět“.

14. března 1939 vzniklo samostatné fašistické Slovensko. 15. března obsadila české území německá armáda a o den později **16. března** byl vyhlášen **Protectorát Čechy a Morava**. Zanikla tak druhá československá republika.

1892

1939

st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

duben 2017

Měsíc materiální pomoci poválečné Evropě, obletu Země a Černobyli – měsíc technologií

Významné historické události:

12. dubna 1944 se narodil básník, písničkář a dlouholetý kritik dění v komunistickém i postkomunistickém Československu **Karel Kryl**.

3. dubna 1948 byl kongresem USA přijat plán na pomoc válkou poničené Evropě. Pomoc **Marshallova plánu** nakonec díky politickému rozdělení světa přijala pouze západní Evropa.

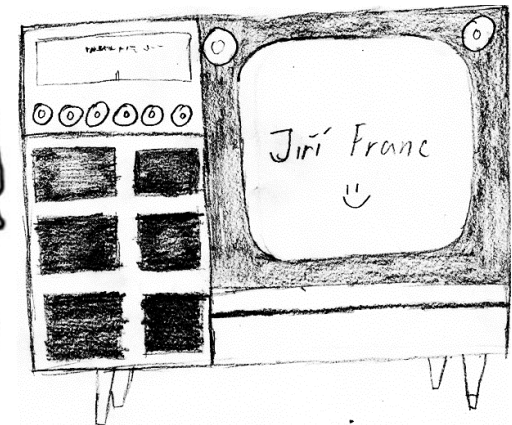
12. dubna 1961 vystoupal dvaceti sedmiletý Rus **Jurij Gagarin** v kosmické lodi Vostok 1 do vesmíru. Obletět Zemi mu trvalo 108 minut.

26. dubna 1986 došlo k výbuchu čtvrtého reaktoru jaderné elektrárny v ukrajinském **Černobyli**. Důsledkem havárie byly mnohatisícové ztráty na lidských životech i vážné zdravotní dopady na obyvatelstvo a to i daleko za hranicemi Ukrajiny.

Významné dny a svátky: 14. duben – **Velký pátek**; 17. duben – **Velikonoční pondělí**

														1944	1948								1961								1986
so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	

Měsíc Hurvínka a spuštění televizního vysílání v Československu – měsíc lidové zábavy

Významné historické události:

2. května 1926 představil český loutkář Josef Skupa publiku poprvé loutku Hurvínka.

8. května 1945 Německo podepsalo bezpodmínečnou kapitulaci. V Evropě končí válka a může být započata obnova Československa.

Od druhé poloviny května 1945 je ze svých domovů v českém pohraničí mnohdy velmi brutálně vyháněno německé obyvatelstvo.

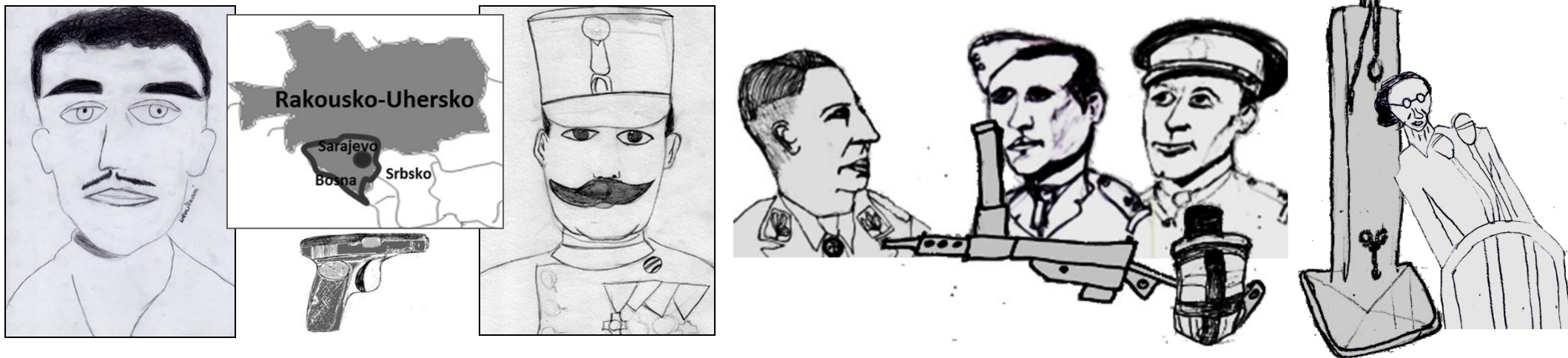
1. května 1953 bylo u příležitosti oslav Svátku práce v tehdejší Československu poprvé spuštěno vysílání televize.

Významné dny a svátky: **1. května – Svátek práce; 8. května – Den vítězství**

														1926								1945								1953
po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

červen 2017

Měsíc sarajevského atentátu, heydrichiády a Milady Horákové – měsíc politických vražd

Významné historické události:

28. června 1914 dvacetiletý bosenský Srb **Gavrilo Princip** v Sarajevu zastřelil rakouského následníka trůnu **Františka Ferdinanda d'Este**.

4. června 1942 zemřel na následky atentátu zastupující říšský protektor **Reinhard Heydrich**.

27. června 1950 byla po vykonstruovaném politickém procesu v pražské pankrácké věznici popravena politička **Milada Horáková**.

1914

1942

1950

čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1

červenec 2017

Měsíc, ve kterém začala 1. světová válka a schylovalo se k válce jaderné

Významné historické události:

28. července 1914 vyhlásilo Rakousko-Uhersko v čele s Františkem Josefem I. válku Srbsku. Vinilo ho z podílu na smrti následníka trůnu.

12. července 1962 začal Sovětský svaz stěhovat na Kubu jaderné hlavice. USA se cítily bezprostředně ohrožené. Svět byl blízko jaderného konfliktu.

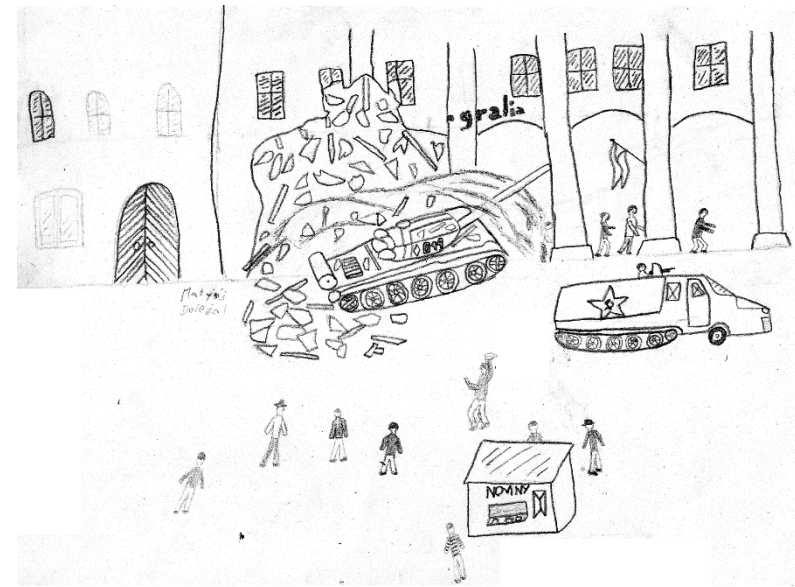
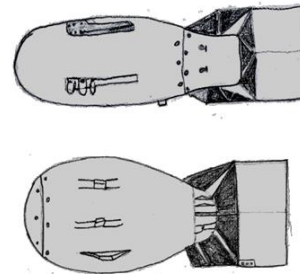
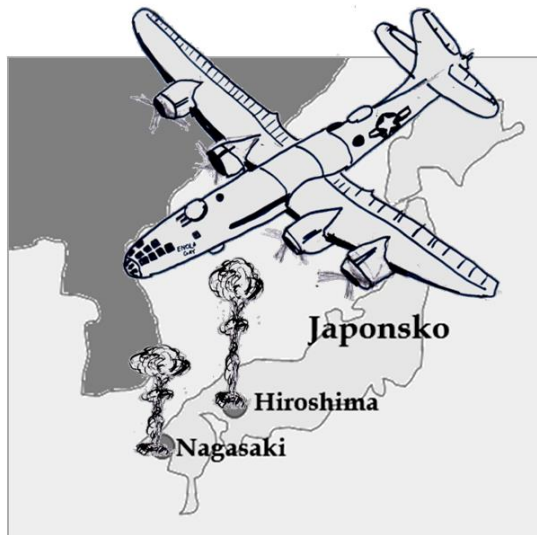
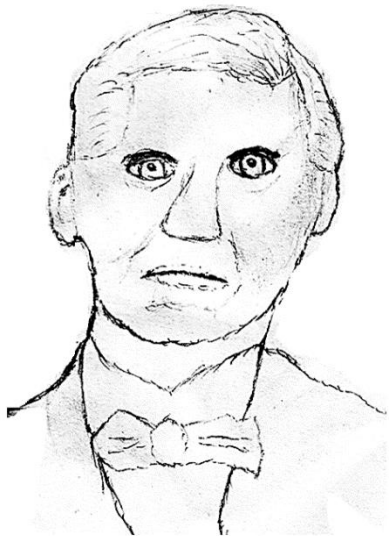
Významné dny a svátky: **5. července – Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje; 6. července – den upálení mistra Jana Husa**

1914

1962

so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Měsíc penicilinu i jaderných pum – měsíc zachráněných i zmařených lidských životů

Významné historické události:

6. srpna 1881 se narodil **Alexander Fleming**, vědec, který dal světu penicilin. Od roku 1943 již penicilin zachraňoval vojáky na frontách 2. světové války.

6. a 9. srpna 1945 svrhla americká letadla dvě jaderné pumy na japonská města Hirošimu a Nagasaki. Bombardování přineslo smrt okolo čtvrt milionu lidí.

V noci z **20. na 21. srpna 1968** vstoupily armády států Varšavské smlouvy na území Československa a ukončily v naší zemi probíhající demokratizační proces.

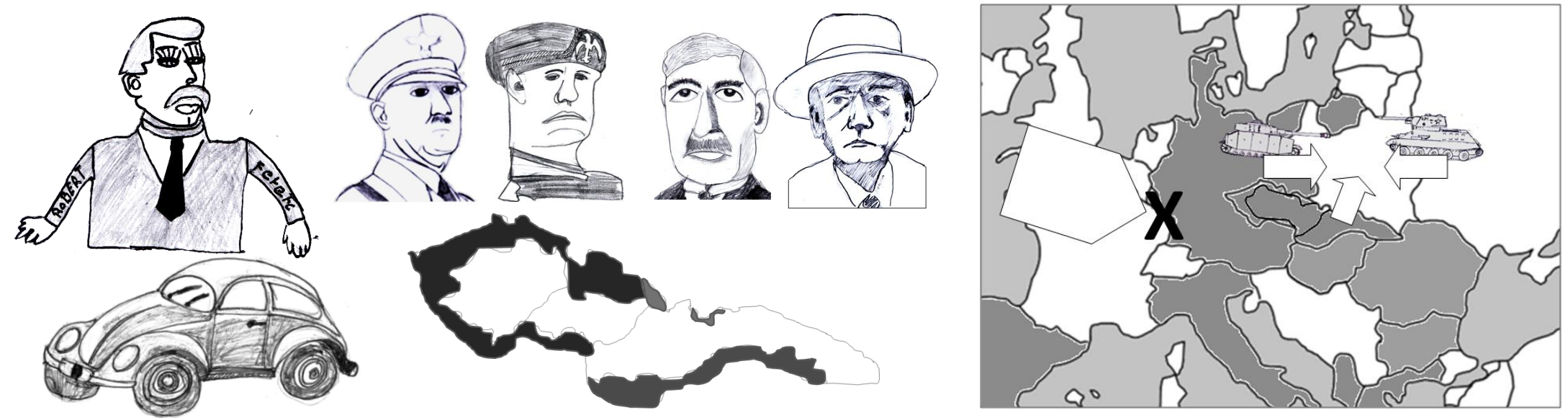
1881

1945

1968

út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Měsíc Mnichovské dohody a začátku 2. světové války – měsíc stmívání v Evropě

Významné historické události:

3. září 1875 se narodil konstruktér automobilů Ferdinand Porsche, který stál u zrodu „lidového vozítka“ Volkswagen v nacistickém Německu.

V noci z **29. na 30. září 1938** podepsali v německém Mnichově představitelé Německa, Itálie, Velké Británie a Francie dohodu, která nařizovala Československu, aby podstoupilo svá pohraniční území Německu.

1. září 1939 napadla německá armáda Polsko. **3. září** vyhlásily Německu válku Francie a Velká Británie. **17. září** napadl z východu Polsko spojenec Německa Sovětský svaz. Rozpoutalo se peklo 2. světové války.

Významné dny a svátky: **28. září – Den české státnosti**

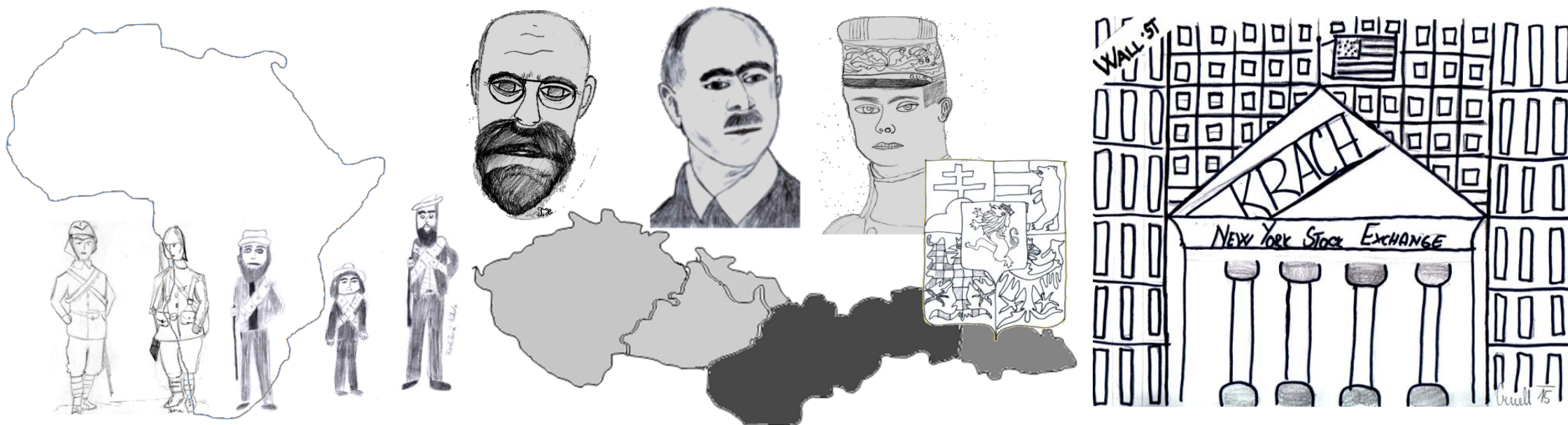
1875

1938 1939

pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1

říjen 2017

Měsíc, kdy vzniklo Československo a začala Velká hospodářská krize – měsíc zisků i ztrát

Významné historické události:

11. října. 1899 začala válka mezi holandskými osadníky (Búry) a Brity, kteří toužili po rozšíření svého koloniálního panství. V této válce byly zřizovány a využívány koncentrační tábory pro rodiny bojujících Búrů.

Na konci 1. světové války se rozpadlo Rakousko – Uhersko. **28. října 1918 vznikla** jako jeden z nástupnických států **Československá republika**

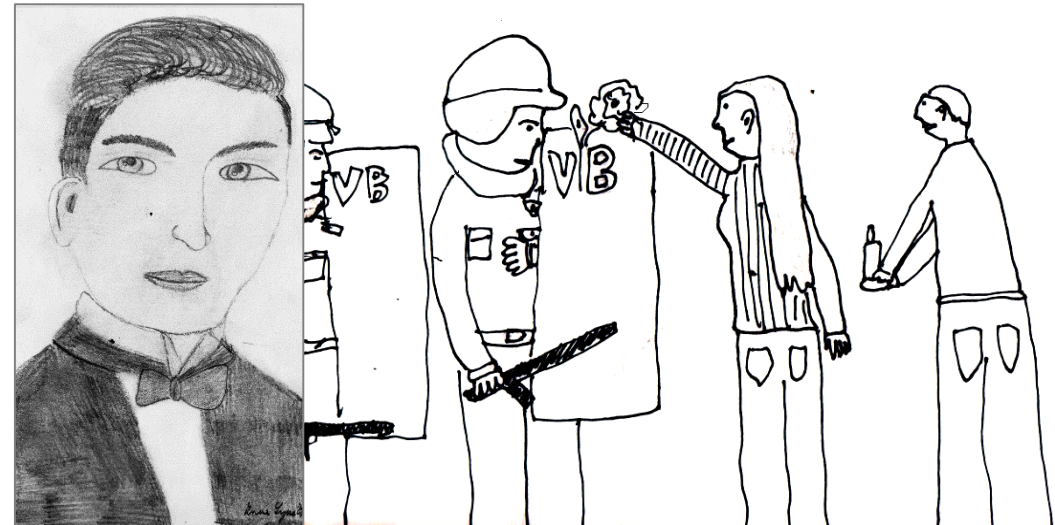
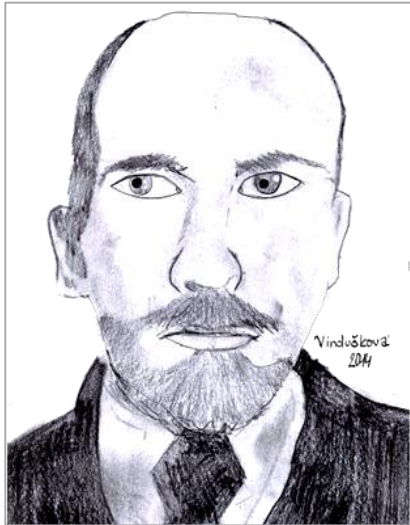
24. října 1929 se prudce propadla cena akcií na newyorské burze. Touto událostí začala v USA i v Evropě velká hospodářská krize.

Významné dny a svátky: **28. října – Den vzniku samostatného Československa**

1899							1918							1929																
ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

listopad 2017

Měsíc VŘSR a Sametové revoluce – měsíc nástupu a pádu komunismu – měsíc převratných změn

Významné historické události:

7. listopadu roku 1917 uskutečnili ruští komunisté v čele s V. I. Leninem ozbrojený státní převrat. **Začala občanská válka v Rusku** a formování jednoho z nejvýznamnějších totalitních režimů. Podle v Rusku tehdy platného juliánského kalendáře se psal 25. říjen.

11. listopadu 1918 v 11:00 podepsali zástupci centrálních mocností bezpodmínečnou kapitulaci. **1. světová válka** tak **skončila** porážkou Německa a jeho spojenců.

11. listopadu 1939 byl na protinacistické demonstraci **zabit** student **Jan Opletal**. **17. listopadu** téhož roku byly **uzavřeny české vysoké školy**.

17. listopadu 1989 proběhly v tehdejší Československu studentské demonstrace, které vedly k **pádu komunistického režimu**.

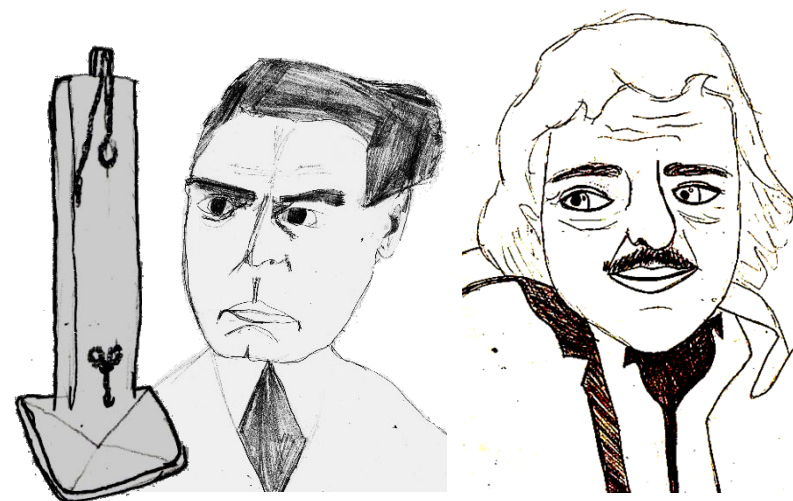
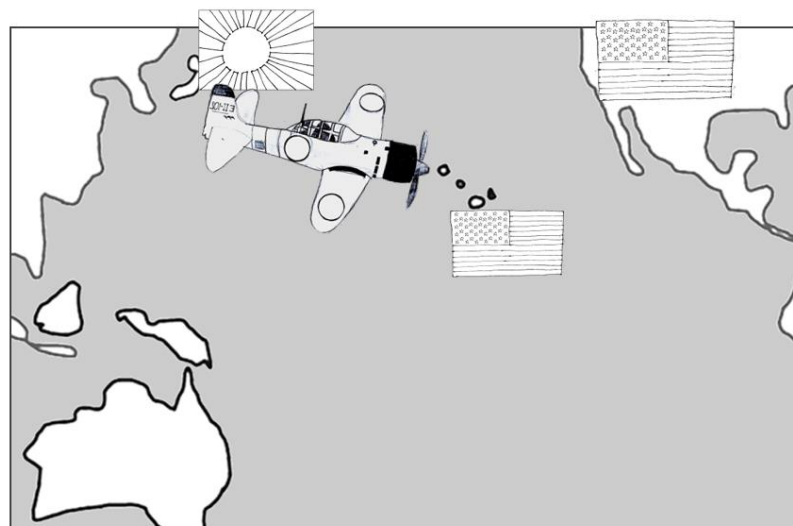
Významné dny a svátky: **17. listopad – Den boje studentů za svobodu a demokracii**

1917 1918

1989

st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1

Měsíc, ve kterém přichází Ježíšek

Významné historické události:

Na přelomu listopadu a **prosince roku 1941** začaly do Terezína přijíždět **první transporty židovských vězňů**.

7. prosince roku 1941 napadlo japonské letectvo americkou námořní základnu Pearl Harbor. **USA** tak byly vtaženy **do 2. světové války**.

3. prosince 1952 čeští komunisté popravili svého generálního tajemníka **Rudolfa Slánského**. Zemřel na obdobné šibenici jako opoziční politička a kritička komunistické politiky Milada Horáková o dva a půl roku dříve.

29. prosince 1989 byl disident, dramatik, vězeň svědomí a autor Charty 77 **Václav Havel** zvolen **prezidentem Československé socialistické republiky**.

Významné dny a svátky: **24. prosinec – Štědrý den; 25. prosinec – 1. svátek vánoční; 26. prosinec – 2. svátek vánoční**

																1941						1952											1989
pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne	po	út	st	čt	pá	so	ne			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			